

4. Посилення відповідальності за нетверезе керування – вимога часу. URL : <http://gurt.org.ua/news/informator/20010> (дата звернення: 14.04.2022).

5. Проект Закону Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо терміну позбавлення права керувати транспортними засобами 6278 від 04.11.2021. URL : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=73146 (дата звернення: 14.04.2022).

6. Статистика ДТП в Україні за 2021 рік. URL : <http://patrol.police.gov.ua/statystyka/> (дата звернення: 14.04.2022).

УДК 347.633

Белуга Ю. М.
*старший викладач кафедри
цивільного права і процесу,
Національний авіаційний університет*

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ПОВ'ЯЗАНІ З УСИНОВЛЕННЯМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Бажання взяти на виховання дитину, народжену іншими, є ознакою нашої культури і виникає тільки у небайдужих до чужого горя, душевно щедрих і готових до самопожертви людей. Тільки виховання в сім'ї відповідає інтересам дитини.

Активні бойові дії на території України мають катастрофічні наслідки, ставлять сім'ї у кризові ситуації і можуть призводити до розлуки батьків і дітей. Маємо сумний результат страшної війни: тисячі дітей залишилися сиротами, втратили піклувальників чи опікунів, стикнулися з жахіттями війни, загубилися під час бомбардувань, евакуації з зон бойових дій, зникли безвісти, насильно вивезені на територію країни-агресора та не знають нічого про своїх батьків. Наразі багато українців, а також й іноземців, хочуть допомогти та подбати про дітей, які втратили батьків чи потребують опіки. Водночас у мережі активно поширюється інформація із закликами терміново усиновити дітей, які втратили батьків внаслідок війни в Україні[4].

Проте, в таких діях проявляються ризики шахрайства, порушення прав дітей та поширення недостовірної інформації.

Основними моментами щодо усиновлення громадянами України в умовах воєнного стану в першу чергу є необхідність вжиття заходів для реалізації права дитини на виховання батьками або іншими родичами. Це принципово

важливо для забезпечення найкращих інтересів дитини. Тому при розгляді питання про усиновлення служби у справах дітей:

- перевіряють всі обставини щодо батьків дитини,
- встановлюють, чи може бути дитина усиновлена,
- з'ясовують, чи наявні у дитини інші родичі і чи можуть вони піклуватись про дитину,
- забезпечують пріоритетну можливість виховувати дитину родичам[3].

Усиновлення – це доволі тривала процедура, яка передбачає, що охочі усиновити дитину мають пройти навчання, довести, що відповідають вимогам для усиновлення і стати на спеціальний облік кандидатів в усиновлювачі, який ведуть служби у справах дітей.

Служба у справах дітей надає офіційну інформацію про дитину, яка може бути усиновлена, та відіграє ключову роль у забезпеченні усиновлення дітей. Держава встановила для себе пріоритетом вжиття вичерпних заходів для реалізації права дитини на виховання батьками або іншими родичами.

Незважаючи на те, що пересічний громадянин у повсякденному житті не часто має справу з усиновленням, для загальної обізнаності кожна людина має знати основні моменти щодо цього, тим більше, якщо замислюється над можливістю усиновити дитину.

У процесі усиновлення дитини дуже важливо знати, до яких органів можна звернутися по допомогу, хто і яку пораду може дати та які строки стосовно дії документів. Питанням усиновлення займаються як місцеві, так і центральні органи виконавчої влади. На місцевому рівні – це служби у справах дітей. Усиновити можна дитину-сироту, дитину, позбавлену батьківського піклування, дитину, нотаріальну згоду на усиновлення якої надали її батьки, і яка в обов'язковому порядку перебуває на обліку з усиновлення. Цей облік ведуть служби у справах дітей та Національна соціальна сервісна служба. Діти, які сиротіють у зв'язку з воєнними діями, ще не перебувають на обліку з усиновлення. Отже, розпочати процедуру їх усиновлення наразі неможливо.

Водночас Міністерство соціальної політики України наголошує, що діти, евакуйовані до інших держав внаслідок надзвичайної ситуації, у тому числі діти, яким на території інших держав надано статус біженця, не можуть бути усиновлені, оскільки більшість із них не є сиротами, або немає офіційних достовірних підтверджень цьому. Таким дітям має бути наданий тимчасовий догляд для можливого возз'єднання з їхніми сім'ями у майбутньому[3].

Крім того усиновлення не повинно здійснюватися, якщо:

- є надія на успішний розшук і возз'єднання сім'ї в найкращих інтересах дитини,

•ще не минув розумний період (зазвичай принаймні два роки), протягом якого були зроблені всі можливі кроки для розшуку батьків або інших членів сім'ї, що вижили.

Держави походження таких дітей та держави їхнього тимчасового перебування повинні докласти усіх можливих зусиль для розшуку членів сім'ї таких дітей, перш ніж вони будуть вважатися такими, що можуть бути усиновлені.

Ст. 207 Сімейного кодексу України передбачає положення, згідно якого усиновленням є прийняття усиновлювачем у свою сім'ю особи на правах дочки або сина, що здійснене на підставі рішення суду, крім випадків, передбачених ст. 282 СК України. Усиновлення дитини відбувається у її найвищих інтересах для забезпечення стабільних та гармонійних умов її життя. Зрозуміло, що на даний час в регіонах, де ведуться активні бойові дії, служби у справах дітей та суди належним чином не функціонують та об'єктивно не можуть у повній мірі здійснювати свої повноваження. З огляду на це процес усиновлення не можна організувати з дотриманням усіх процедур, передбачених законом[5].

Отже, під час війни усиновлення неможливе ані за звичайною, ані за пришвидшеною процедурою.

Усиновлення – це особлива форма батьківства. Благородна і складна, переповнена емоціями, очікуваннями, тривогами. Виховання в сім'ї – велика праця: фізична – коли мати доглядає за дитиною, психологічна, коли йдеться про її духовний розвиток. Дитина, яка зростає в сімейному оточенні, свідомо і підсвідомо вчиться бути такою, як мама і тато, брати та сестри – це є головним фактором, що формує її подальше життя.

Наша перемога близько завдяки мужності та героїзму Збройних сил України, єднанню та самопожертві українського народу! Народ України не здолати! Після перемоги ми повинні подарувати кожній дитині, яка втратила батьків внаслідок бойових дій, сім'ю. Легко сказати, але складно зробити, проте прагнути цього варто. Адже чужих дітей не буває — усі вони наші.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Сімейний кодекс України від 2002, № 21-22, ст.135 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text> (дата звернення: 08.04.2022)

2. Під час воєнного стану всиновлення дітей не спрощується 2022 URL:// ukrinform.ua/rubric-society/3429912-pid-cas-voennogo-stanu-vsinovlenna-ditej (дата звернення 08.04.2022)

3. Усиновлення в умовах воєнного стану: як допомогти дитині правильно 2022 URL:// news.finance.ua/ua/usynovlennya-v-umovah-voynnoho-stanu-yak-dopomohty-dytyni-pravyl-no-roz-yasnennya-minsocpolityky.

4. Усиновлення та тимчасове влаштування дітей в умовах воєнного стану 2022. URL://helsinki.org.ua/articles/usynovlennia-ta-tymchasove-vlashtuvannia-ditey-v-umovakh-voiennoho-stanu (дата звернення 08.04.2022)

5. Караваєв І. Чужих дітей не буває 2022. URL:// <https://yur-gazeta.com/publications/practice/simeyne-pravo/chuzhih-ditey-ne-buvae.html> (дата звернення 08.04.2022).

УДК 341.231.2/7:341.312.5

Білявський Д. С.

*аспірант 2-го року навчання
кафедри міжнародного та європейського
права, Національний університет
«Одеська юридична академія»*

ПРАВО НА ВІЙНУ ЯК СКЛАДОВА СУВЕРЕНІТЕТУ

Основи сучасної системи міжнародних відносин склалися у 1945 році зі створенням Організації Об'єднаних Націй. Того ж року набрав чинності Статут ООН, яким закріплено основоположні принципи міжнародного права. Особливої уваги заслуговує норма, що закріплена в п. 3 ст. 2 Статуту ООН: держави-члени ООН вирішують міжнародні спори мирними засобами таким чином, щоб не піддавати загрози міжнародний мир, безпеку і справедливість [1]. Тлумачачи наведений уривок, зазначаємо, що ця норма свідчить про невизнання війни як засобу вирішення спорів та як наслідок обмежує право держав на війну. Отже, постає питання: чи можна вважати фактичну заборону війни, що закріплена Статутом ООН, обмеженням суверенітету?

Погляди на складові частини суверенітету та на його об'єм значним чином відрізняються в залежності від дослідника, який висвітлює вказану проблематику. Так, Жан Боден вперше сформулював і широко обґрунтував поняття суверенітету як суттєвої ознаки держави. У творі «Шість книг про державу» Ж. Боден зазначив, що суверенітет це «абсолютна та постійна влада, яку римляни називають величчю, що означає вищу владу повелівати». Основною властивістю суверенітету є його необмеженість: «цю верховну та постійну владу над громадянами з правом життя і смерті народ може передати будь-якій особі без жодних обмежень, так само, як може зробити власник, що бажає когось обдарувати» [2, с. 67-68]. Сьогодні – навпаки, суверенітет – це вже не абсолютна державна влада над громадянами та підданими, а навпроти, влада обмежена інститутом парламентаризму, системою стримувань і противаг